На основу члана 29. Закона о фитофармацеутским средствима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 49/04), Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља, објављује:

**ИЗМЈЕНЕ СПИСКА**

**АКТИВНИХ МАТЕРИЈА ДОЗВОЉЕНИХ ЗА УПОТРЕБУ У ФИТОФАРМАЦЕУТСКИМ СРЕДСТВИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

Списак активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр.17/23, 39/23, 49/23, 65/23, 83/23) (у даљем тексту: Списак) мијења се како слиједи:

1. У дијелу А Списка брише се унос 115. за metiram.[1]
2. У дијелу А Списка брише се унос 171. за klofentazin.[2]
3. У дијелу А Списка брише се унос 289. за triflusulfuron-metil.[3]
4. У дијелу А Списка брише се унос 219. aluminijev amonijev sulfat.
5. У дијелу Б Списка додаје се следећи унос:

| Број | Тривијални назив идентификацијски бројеви | Хемијски назив према IUPAC- у | Чистоћа | Ступање на снагу | Рок важења одобрења | Посебне одредбе |
|---|---|---|---|---|---|---|

[1] Uvoz fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže ovu aktivnu materiju (metiram) je zabranjen, a prodaja, skladištenje i upotreba je dozvoljena do 28.11.2024. godine.
[2] Uvoz fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže ovu materiju (klofentazin) je zabranjen, a prodaja, skladištenje i upotreba je dozvoljena do 11.11.2024. godine.
[3] Uvoz fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže ovu materiju (triflusulfuron-metil) je zabranjen, a prodaja, skladištenje i upotreba je dozvoljena do 20.8.2024. godine

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 167. | Aluminijev amonijev sulfat (dodekahidrat)<br>CAS br.: 7784-26-1<br>CIPAC br.: 840 | Aluminijev amonijev sulfat | — 975 g/kg<br>— безводни најмање 510 g/kg<br>— Нема значајних нечистоћа | 1.2.2024. | 31.1.2039. | За провођење јединствених принципа из прописа о јединственим принципима за оцјењивање ФФС, при доношењу одлуке о регистрацији узимају се у обзир и закључци поступка разматрања активне материје од стране релевантних тијела Европске уније.<br>У тој укупној процјени потребно је обратити посебну пажњу на:<br>— према потреби, заштиту корисника, те мора осигурати да услови употребе укључују употребу одговарајућих личних заштитних средстава,<br>— заштиту водених организама ако се материја примјењује на подручјима с киселим или базичним условима тла,<br>— заштиту пчела од примјена прскањем током раздобља цвјетања сусједних поља или ако су корови у цватњи присутни у третираном пољу,<br>— заштиту подземних вода, ако се материја примјењује на подручјима с осјетљивим тлом и/или неповољним климатским условима (тј. ситуације у којима је пХ-вриједност тла нижа од 5,5, нпр. травњаци на брдским подручјима, подручја са шумама четинарска шума и подручја на којима се узгаја украсно биље из породице вријесова), |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | — за окопавине и мијешане културе, одобрење употребе за третирање искључиво граничних појасева поља.<br>Услови употебе према потреби укључују мјере за смањење ризика. |

6. У дијелу А Списка брише се унос 142. за etefon.
7. У дијелу Б Списка додаје се следећи унос:

| **Број** | **Тривијални назив идентификацијски бројеви** | **Хемијски назив према IUPAC- у** | **Чистоћа** | **Ступање на снагу** | **Рок важења одобрења** | **Посебне одредбе** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 168. | Etefon<br>CAS br.: 16672-87-0<br>CIPAC br.: 373 | 2-kloretilfosfonska kiselina | ≥ 692 g/kg (TK)<br>≥ 910 g/kg (TC, теоретски)<br>Сљедеће нечистоће изазивају забринутост у токсиколошком смислу и не смију прелазити сљедеће нивое у техничком материјалу:<br>Технички концентрат (TK):<br>1,2-dikloroetan < 0,3 g/kg<br>2-kloroetanol < 0,3 g/kg<br>Технички материјал (TC) (теоретски): | 1. 2. 2024. | 31.1.2039. | За провођење јединствених принципа из прописа о јединственим принципима за оцјењивање ФФС, при доношењу одлуке о регистрацији узимају се у обзир и закључци поступка разматрања активне материје од стране релевантних тијела Европске уније.<br>У тој укупној процјени потребно је обратити посебну пажњу на:<br>— заштиту корисника, те морају осигурати да услови употребе укључују употребу одговарајућих личних заштитних средстава,<br>— заштиту присутних особа и |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | 1,2-dikloroetan<br>< 0,5 g/kg<br>2-kloroetanol < 0,3 g/kg | | | становништва, те морају осигурати да услови употребе укључују употребу опреме за смањење заношења током примјене.<br>Услови употребе према потреби укључују мјере за смањење ризика. |

8. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 169., amidosulfuron, датум се замјењује датумом 15.8.2025.
9. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 170., nikosulfuron, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
10. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 172., dikamba, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
11. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 173., difenokonazol, датум се замјењује датумом 15.3.2026.
12. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 176., lenacil, датум се замјењује датумом 15.8.2025.
13. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 178., pikloram, датум се замјењује датумом 15.2.2028.
14. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 180., bifenoks, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
15. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 181., diflufenikan, датум се замјењује датумом 15.1.2026.
16. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 182., fenoksaprop-P, датум се замјењује датумом 15.8.2025.
17. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 183., fenpropidin, датум се замјењује датумом 15.5.2027.
18. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 284., dimetahlor, датум се замјењује датумом 15.10.2026.
19. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 285., etofenproks, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
20. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 287., penkonazol, датум се замјењује датумом 15.10.2026.
21. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 288., tri-alat, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
22. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 292., sumpor, датум се замјењује датумом 15.4.2025.
23. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 293., tetrakonazol, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
24. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 294., parafinska ulja, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
25. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 295., parafinsko ulje, датум се замјењује датумом 15.8.2025.
26. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 299., 2-fenilfenol (укључујући његове соли као што је натријева сол), датум се замјењује датумом 15.11.2027.
27. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 310., napropamid, датум се замјењује датумом 31.3.2027.
28. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 6., proheksadion, датум се замјењује датумом 31.5.2026.
29. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 7., spiroksamin, датум се замјењује датумом 31.5.2026.
30. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 12., 1-naftilacetamid, датум се замјењује датумом 31.5.2026.

31. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 13., 1-naftil-octena kiselina, датум се замјењује датумом 31.5.2026.
32. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 15., fluazifop-P, датум се замјењује датумом 31.5.2026.
33. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 18., 8-hidroksikvinolin, датум се замјењује датумом 31.12.2024.
34. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 25., fenpirazamin, датум се замјењује датумом 31.5.2026.
35. У дијелу Е Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 2., esfenvalerat, датум се замјењује датумом 31.5.2026.
36. У дијелу А Списка брише се унос 163. за бентиаваликарб.[4]
37. У дијелу Б Списка, унос 118. за glifosat се замјењује следећим:

| **Број** | **Тривијални назив идентификацијски бројеви** | **Хемијски назив према IUPAC- у** | **Чистоћа** | **Ступање на снагу** | **Рок важења одобрења** | **Посебне одредбе** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 118. | Glifosat<br>CAS broj: 1071-83–6<br>CIPAC br.: 284 | N-(fosfonometil)glicin | ≥ 950 g/kg<br>Сљедеће нечистоће изазивају забринутост у токсиколошком смислу и не смију прелазити наведене нивое у техничком материјалу:<br>—*N*-nitrozo-glifosat (NNG): < 1 mg/kg<br>— formaldehid: < 1 g/kg<br>— trietilamin: ≤ 2 g/kg<br>—мравља киселина: ≤ 4 g/kg<br>—*N*,*N*-bis(fosfonometil)glicin | 16.12.2023. | 15.12.2033. | Допуштен за употребу само као хербицид.<br>За провођење јединствених принципа из прописа о јединственим принципима за оцјењивање ФФС, при доношењу одлуке о регистрацији узимају се у обзир и закључци поступка разматрања активне материје од стране релевантних тијела Европске уније.<br>У тој укупној процјени потребно је обратити посебну пажњу на сљедеће: |

[4] Увоз фитофармацеутских средстава која садрже ову активну материју (bentivalikarb) је забрањен, а продаја, складиштење и употреба је дозвољена до 13.12.2024. године

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | (glifosin): ≤ 3 g/kg | | | — коформуланте присутне у средствима за заштиту биља која садрже глифосат, посебно узимајући у обзир критерије за идентификацију неприхватљивих коформуланата како су утврђени у Проведбеној уредби Комисије (ЕУ) 2023/574,<br>— процјену изложености потрошача остацима који могу бити присутни у културама које се узгајају у плодореду,<br>— заштиту подземних вода на осјетљивим подручјима и површинских вода, првенствено оних које се користе за захватање воде за пиће, посебно узимајући у обзир употребе на водонепропусним површинама,<br>— заштиту малих сисара биљоједа. Ако се то сматра потребним, могу се увести мјере за смањење ризика, као што су ограничавање времена употребе, броја примјена или максималне дозе примјене. Сљедеће максималне стопе примјене не смију се прекорачити осим ако |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | се на темељу резултата процјене ризика проведене за посебне употребе за које је затражено одобрење покаже да виша стопа нема неприхватљиве ефекте на мале сисаре биљоједе:<br>— за употребу у пољопривреди: 1,44 kg глифосата по хектару годишње,<br>— за употребу ради контроле инвазивних врста на пољопривредним и непољопривредним површинама: 1,8 kg глифосата по хектару годишње,<br>— за употребу на непољопривредним површинама: 3,6 kg глифосата по хектару годишње,<br>— заштиту копненог и воденог биља које не припада циљаној групи од изложености због заношења при прскању,<br>— индиректне ефекте на биоразноликост услијед трофичких интеракција након |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | што се договоре релевантне методе и смјернице за утврђивање таквих ефеката. У недостатку таквих метода и смјерница, за утврђивање могућих индиректних ефеката средстава за заштиту биља која садрже глифосат могу се примијенити методе које сматрају примјеренима и у којима се у обзир узимају њихови локални пољопривредно-околишни услови. Ако притом утврде било какве могуће индиректне ефекте на биоразноликост, уводе се посебни услови или ограничења употребе средстава за заштиту биља која садрже глифосат, посебно узимајући у обзир доступност практичних алтернативних метода сузбијања или спречавања с мањим утјецајем на биоразноликост,<br>— употребе од стране непрофесионалних корисника,<br>— усклађеност употреба |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | прије бербе или жетве са прописаним упутством за употебу, принципима добре пољопривредне праксе и интегралне заштите биља.. Употребе за исушивање ради контроле времена бербе или жетве или оптимизације вршидбе нису допуштене.<br>Услови употребе према потреби укључују мјере за смањење ризика, укључујући њихову комбинацију. Посебно се мора смањити заношење при прскању које на пољопривредним површинама проводе професионални корисници. Како би се заштитило копнено биље које не припада циљаној групи, обвезна је примјена заштитног непрсканог појаса у пољу ширине најмање од 5 до 10 m од руба поља зависноо конкретној упораби и дизни којима се заношење при прскању смањује за најмање 75 % или примјена других мјера за смањење ризика које |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | резултирају једнаким смањењем заношења, осим ако се на темељу резултата процјене ризика проведене за одређену упорабу средства за заштиту биља покаже да такве мјере за смањење ризика нису потребне или се могу редуковати јер не постоје неприхватљиви ризици узроковани заношењем при прскању.<br>Potrebno je osigurati smanjenje upotrebe sredstava koja sadrže glifosat na područjima koja koristi šira javnost ili osjetljive grupe kao što su javni parkovi i vrtovi, sportski rekreacioni tereni, školska i dječija igrališta kao i područja u neposrednoj blizini zdravstvenih objekata |

Измјене Списка активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у БиХ објављују се у Службеном гласнику БиХ у складу са измјенама списка у Европској унији.

Овим Измјенама Списка активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у БиХ преузимају се одредбе:

- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2455 од 7. новембра 2023. о непродужењу одобрења активне материје метирам у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Европског парламента и Вијећа и о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011.

- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2456 од 16. новембра 2023. о непродужењу одобрења активне материје klofentazin у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Европског парламента и Вијећа и о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2513 од 16. новембра 2023. о непродужењу одобрења активне материје triflusulfuron-metil у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Европског парламента и Вијећа и о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2589 од 21. новембра 2023. о продужењу одобрења активне материје aluminijev amonijev sulfat у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Европског парламента и Вијећа те о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2591 од 21. новембра 2023. о продужењу одобрења активне материје etefon у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Еуропског парламента и Вијећа те о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2592 од 21. новембра 2023 о измјени Проведбене уредбе (ЕУ) бр. 540/2011 у погледу продужења рока важења одобрења активних материја 1-naftilacetamid, 1-naftil-octena kiselina, 2-fenilfenol (укључујући njegove soli kao što je natrijeva sol), 8-hidroksikvinolin, amidosulfuron, bifenoks, dikamba, difenokonazol, diflufenikan, dimetaklor, esfenvalerat, etofenproks, fenoksaprop-P, fenpropidin, fenpirazamin, fluazifop-P, lenacil, napropamid, nikosulfuron, parafinska ulja, parafinsko ulje, penkonazol, pikloram, proheksadion, spiroksamin, sumpor, tetrakonazol и tri-alat.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2657 од 6. новембра 2023. о непродужењу одобрења активне материје bentiavalikarb у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Еуропског парламента и Вијећа и о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/2660 од 28. новембра 2023. о продужењу одобрења активне материје glifosat у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Европског парламента и Вијећа и о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011.

Навођење одредби Уредби врши се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине.

Измјене Списка активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у БиХ ступају на снагу даном доношења.

Број: 08-02-2-79-51/23

15.12.2023. године ДИРЕКТОР

Сарајево Предраг Јовић

Службени гласник БиХ, број 2/24.